

Eldvarnir

Sveinbjörn Gizurarson, prófessor

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Hvað skiptir mestu máli?

Lífjörgun er forgangsverkefni
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins shs.is

Neyðarnúmerið – 112	Номер неотложки – 112
Emergency line – 112	Skubios pagalbos telefonas – 112
Número de emergencia – 112	නොදරාමරණය – 112
Numer alarmowy – 112	Prva pomoć – 112

Lífjörgun er forgangsverkefni
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins shs.is

- Forgangsröðin er eftirfarandi...
  1. Líf einstaklingsins. Taktu enga áhættu, hvorki með þínu lífi né lífi annarra.
  2. Umhverfið
  3. Hlutir

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Neyðarkall

112 Læknishjálp

- Hringið í **112** og útskýrið hvert erindið sé
- Veitið hjálp eða aðstoð
- Tilkynnið öryggisfulltrúa/öryggisnefnd Háskóla Íslands
- Takið þátt í að tilkynna óhappið

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Neyðarnúmer

112 EINN EINN TVEIR

- Tilkynnið staðsetningu
- Tegund óhapps
- Svaraðu þeim spurningum sem bornar verða upp

HÁSKÓLI ÍSLANDS

ELDVARNIR

HÁSKÓLI ÍSLANDS

ELDUR

- Þrýstið á neyðarbjöllu
- Hringið í 112
- Rýmið húsið

112

EINN EINN TVEIR

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Takmarkið skaðann

- Takmarkið útbreiðslu eldsins:
  - Eldhólfín/brunahólfín eiga að lokast
  - Takmarkið eldinn (lokið t.d. sogskápnunum)
  - Einangrið eldmatinn
  - Notið viðeigandi slökkvitæki

HÁSKÓLI ÍSLANDS

VIÐBRÖGÐ VIÐ HÆTTUÁSTANDI

ELDUR

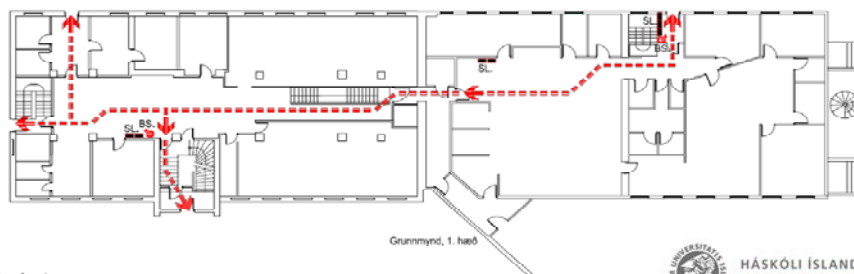
- ✓ Ýtið á næsta brunaboða
- ✓ Hringið í 112
- ✓ Tilkynnið um eldinn til nærstaddra
- ✓ Farið stöðstu leið út úr húsinu
- ✓ Ef reykur er á flóttaleið þá veljið næstu flóttaleið
- ✓ Ekki nota lyftur
- ✓ Ekki fara aftur inn í húsið fyrr en leyfi hefur verið gefið

JARÐSKJÁLFTI

- ✓ Farið í horn burðarveggja, opnar dyr eða undir borð
- ✓ Forðið ykkur frá svæðum þar sem hlutir geta fallið úr hillum
- ✓ Krjúpa – Skýla – Halda
- ✓ Ekki hlaupa út í óþagoti
- ✓ Ekki nota lyftur
- ✓ Yfirgefið bygginguna ef hún er skemmd eftir skjálftann

KYNNTU ÞÉR

- ✓ Rýmingaráætlun hússins
- ✓ Útgönguleiðir og þjörgunarop
- ✓ Staðsetningu brunaboða
- ✓ Staðsetningu og notkun slökkvitækja og neyðarbúnaðar

Balnsævið of rjma þarf bygginguna

HÁSKÓLI ÍSLANDS
ÖRYGGISNEFND

11/13

Rýming bygginga HÍ

- Farið út um stigaganga og neyðarútganga
- Þar verður fyrst leitað að fólki
- Ekki nota lyftur
- **ALLIR** eiga að safnast saman fyrir framan hverja byggingu
- Ekki má fara aftur inn í bygginguna fyrr en slökkvilið, lögregla og öryggisnefnd heimilar það.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Neyðarútgangar

- Neyðarútgangar eru merktir.
- Ekki má teppa neyðarútganga.
- Neyðarlýsingar og útljós eiga ávallt að vera í lagi.

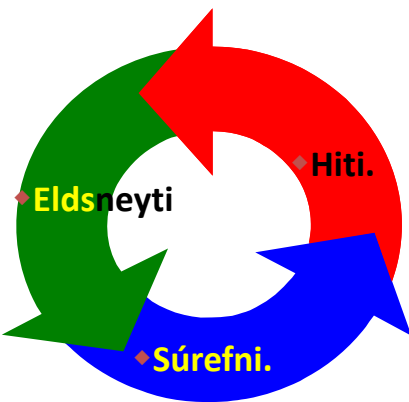
HÁSKÓLI ÍSLANDS

Hvað þarf til að eldur kvikni?

- Eldsneyti.
- Hiti / varmagjafi.
- Súrefni / oxun.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Þetta má ekki endurtaka sig...!

Bruni í einni af byggingum Háskóla Íslands (VR-1) þann 23. júlí 1998.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Eyðingarmáttur eldsins !

23. júlí 1998 – VR-I

Eldsneyti.

- Lofttegundir
- Vökvar.
- Föst efni.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Kæling.

- Vatn notað til kælingar.
- Mest notaða slökkviaðferðin.
- Efnið kælt niður fyrir blossamark.
- Þegar vatni er breytt í gufu 1700 faldast rúmmál þess.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Forgangsröðun við eldsvoða.

- **Bjargið.**
  - Bjargið fólki frá yfirvofandi hættu.
- **Kallið.**
  - Kallið eftir hjálp
  - aðvarið þá sem eru í hættu.
- **Slökkvið.**
  - Slökkvið eldinn ef þið teljið að þið ráðið við hann en þó án þess að setja ykkur í of mikla hættu.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Brunaflokkar elda:

- **Flokkur A** – Bruni í föstum oft lífrænum efnum, þar sem bruni getur myndað glóð. T.d. timbur, pappír, fatnaður, sorp o.fl.

- **Flokkur B** – Bruni í vökvum eða föstu efni sem bráðnar. T.d. eldfimum vökvum, olíu, fitu o.fl.

- **Flokkur C** – Bruni í gasi (ath! Búið er að breyta flokki C, hann var áður bruni í rafmagnsvörum)

- **Flokkur D** – Bruni í málmi

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Mismunandi tegundir slökkvitækja

Slökkvitækin:

- Vatn og vatnsslöngur (Flokkur A)
- Léttvatn (Flokkur A og B)
- Kolsýra (Flokkur B og C)
- Dufttæki (Flokkur A, B og C)
- Sandur (Flokkur D)

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Kolsýruslökkvitæki CO₂

- CO₂ er kæfandi slökkviefni.
- CO₂ Leiðir ekki rafmagn.
- CO₂ Slekkur ekki glóð.
- CO₂ Má nota á flesta elda.
- Algengasta slökkvitækið á öllum rannsóknarstofum HÍ

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Léttvatnsslökkvitæki.

- Léttvatn má nota á flesta eldflokka.
- Léttvatn er kemísk froða sem þolir ekki frost.
- Léttvatn er tærandi.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Vatn

- Vatn hefur mikla slökkvigtu.
- Vatn kælir.
- Þegar vatn breytist í gufu 1700 faldast rúmmal þess sem ryður frá sér súrefni.

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Duftslökkvitæki.

- Duft hentar á flesta elda.
- Duft slekkur ekki glóð.
- Duft brýtur upp keðjuverkun eldsins.
- Duft er viðkvæmt fyrir raka.
- Duft getur skemmt raftæki

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Staðsetning slökkvitækja

Fánarnir eiga að vera sýnilegir á göngum Skólans.

